

Børme Blad

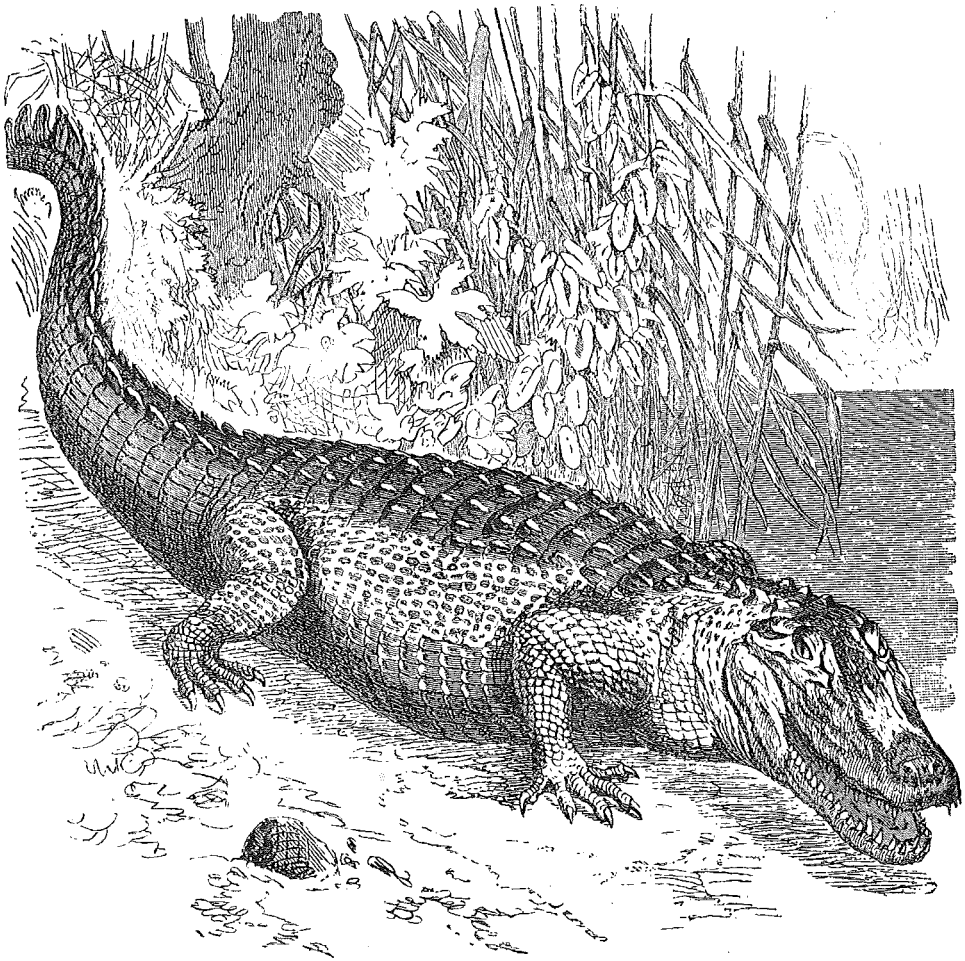

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 1.

5te januar 1890.

16de aarg.

En alligator.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa mindre end 25 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alle gamle restancer indsendes til Prof. J. W. Frick, Parker, Hennepin Co., Minn.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Ridgeway, Iowa.

Forat opmuntre til, at Børneblad bliver betalt i forskud, vil agenterne faa 10 pct. af alt, hvad der indbetales inden 1ste mars.

En moders dröm.

En kjærlig moder sad en nat ved sit barns sygeleie. Hun havde alt i flere dage og nætter indtaget den plads, og endfsjønt lægen allerede for nogen tid siden havde erklæret, at al fare var forbi, saa kunde dog hverken hendes træthed og udmattelse eller hendes mands opfordringer bevæge hende til at vige pladsen forat gaa i seng. Imidlertid gjorde naturen sin ret gjældende, og efterat tankerne længe havde krydset hinanden, listede sønnen sig over hende. Hendes sidste bevidste tanke havde været: „Jeg har glædet mig vel meget over, at min lille søn kommer sig; hvo ved, hvad der er det bedste? Maaske havde det været bedre for ham, at han nu i sin uskyldige barndom var bleven borttagen fra dette liv, der kan være fordærveligt og grusomt og altid er forfængelighed og fuldt af uro og møie. Vil han naa maalet? eller skal han — af Gud bevare os! — nogensinde komme til at forbande sin fødselstid?“

Hun drømte, men drømmen var en fortsættelse af hendes vaagne tanke; det ene billede af hendes sovende barns fremtid efter det andet drog forbi hendes sjæl.

Hun saa ham først som en yndig liden gut paa fem til seks aar. Han legede paa

grønsværet i haven og saa lykkelig og tilfreds ud. Men paa engang lod han sit legetøj ligge og kom træt og med en fortrædelig mine løbende hen til sin moder og lagde hovedet i hendes skjød. Han saa hende ind i ansigtet og sagde: „Moder, skal jeg altid lege? jeg er kjed deraf. Skal alle mennekter lege? Er det maalet?“

„Nei, min søn“, sagde hun, „nu skal du gaa i skole og lære at blive stink og faa forstand; saa leger du kun lidt hver dag.“ — Da gutten glædede sig ved at høre dette. Han gik fornøjet til skolen. Hans sjæl frydede sig ved at høre fortællinger om folkenes fortid og nutid og ved at høre beskrivelsen af „al den ting, som Gud har gjort“. Hans aand fik kræfter, efterhaanden som han blev kjendt med det store, det sjeldne og forunderlige. Han var nu bleven seksten aar og var afholdt af sine lærere og meddisciple. Da kom han tilbage til sin moder; men ilden i hans blik var borte. Han saa ind i hendes ansigt og sagde: „Moder, skal jeg da altid gaa i skole og lære lekser? jeg er snart kjed deraf. Er det maalet?“

„Nei, min søn“, sagde hun, „saa tungt det end er for mig, at vi skal skilles, saa maa du dog nu forlade mig. Du skal nu ud i verden forat bryde dig en bane; du skal kjæmpe med dig selv og med de fremmede; faa af dem vil elske dig, men du skal ved hele dit forhold bringe dem til at agte dig. Du har mange kundskaber; men her efter skal du i kampen modnes til en mand. Dette er maalet.“

Disse ord lød som en oplivende musik i hans øren. Han forlod igjen sin moder og begav sig ud i verden. Han var som den, om hvem det heder: „Han har en hensigt og med ro til maalet stræber nat og dag og taber det ei af sigte.“ Han nødte alle til at agte ham, thi han havde en god vilje, og den var fast og uroffeligg. Han havde imidlertid erhvervet sig dygtighed og formue. Han var nu tredive aar gammel

og vendte saa tilbage til sin moder. Hun kunde se paa hans ansigt, at han ikke var lykkelig; han spurgte atter: „Moder! er dette maalet?“

„Nei, min søn“, sagde hun, „du har nu erhvervet dig kundskaber, formue og dine medmenneskers agtelse; herefter skal du skaffe dig et hyggeligt og kjærligt hjem. Og saa skal du virke alt, hvad du formaar, med dine store midler for din families og dit fædrelands vel; du skal være et mønster paa en god familiefader og borger. Lad dette være dit maal!“

Og han forlod hende igjen. Hun saa, at en forstandig hustru hjalp ham til at indrette sig et hyggeligt hjem. De levede lykkelig i dette; sunde og friske, begavede og flinke børn opdroges med kjærlighedens alvor til arbeidsomme og duelige mænd og kvinder. Hun glædede sig ved at se, at han var den blindes øie og den haltes fod, at han grønneades som træet, der er plantet ved vandbække.

Men drømmesynerne bekslede; hun stod tilsidst ved hans dødsleie. Her laa han som en gammel, hvidhaaret olding, træet af livet og mæt af dage. Han fæstede sine øine paa hendes ansigt og hvissede: „Er dette maalet, moder?“ — „Nei, min søn“, og hun vilde tale til ham om et liv efter døden. Men han hørte ikke hendes ord; han raabte med hele sin stemmes fulde kraft: „Hvorfor talte du aldrig til mig om det maal, der er det sande og evige? Det var klogt nok, hvad du sagde mig; men det var altsammen verdsligt, og inden kloffen slaar, er det forbi for bestandig. Hvorfor talte du aldrig til dit barn om barnet, der er født i Bethlehem? Hvorfor talte du aldrig til mig, da jeg havde naaet manddomsalderen, om den mand, der har lidt og er korsfæstet, død og begravet for mine synders skyld, og som skal dømme mig og alverden? Hvorfor talte du aldrig til mig om det, som hører til Guds rige og angaar sjælens frelse?“

Moderen græd; hjertet var beklemt i hendes bryst; hun hullede høit, og se, da vaagnede hun. Thi det var en drøm, en uhyggelig, men lærerig drøm. I buggen laa den lille, som hun havde drømt om, og sov sødt. Hun kastede sig ned paa knæ ved siden af hans leie og sukkede til Herren om hjælp og velsignelse til at opdrage ham i tugt og Herrens formaning.

Fra den tid forstod hun, at det store maal, vi bør stræbe hen til under hele vor livsvandring herne, er det evige, himmelske, salige liv hos Gud.

(„Børnev.“)

F i d o .

Frygt Herren og vig fra det onde.
Ordspr. 3. 7.

„Hallo! Ernst, hvad har du der“, raabte jeg, da jeg fik øie paa en gammel kamerat, hvis bekendtskab jeg engang gjorde under et ophold paa landet.

„Men, kjære ven, ved du da ikke, at jeg har en hund?“

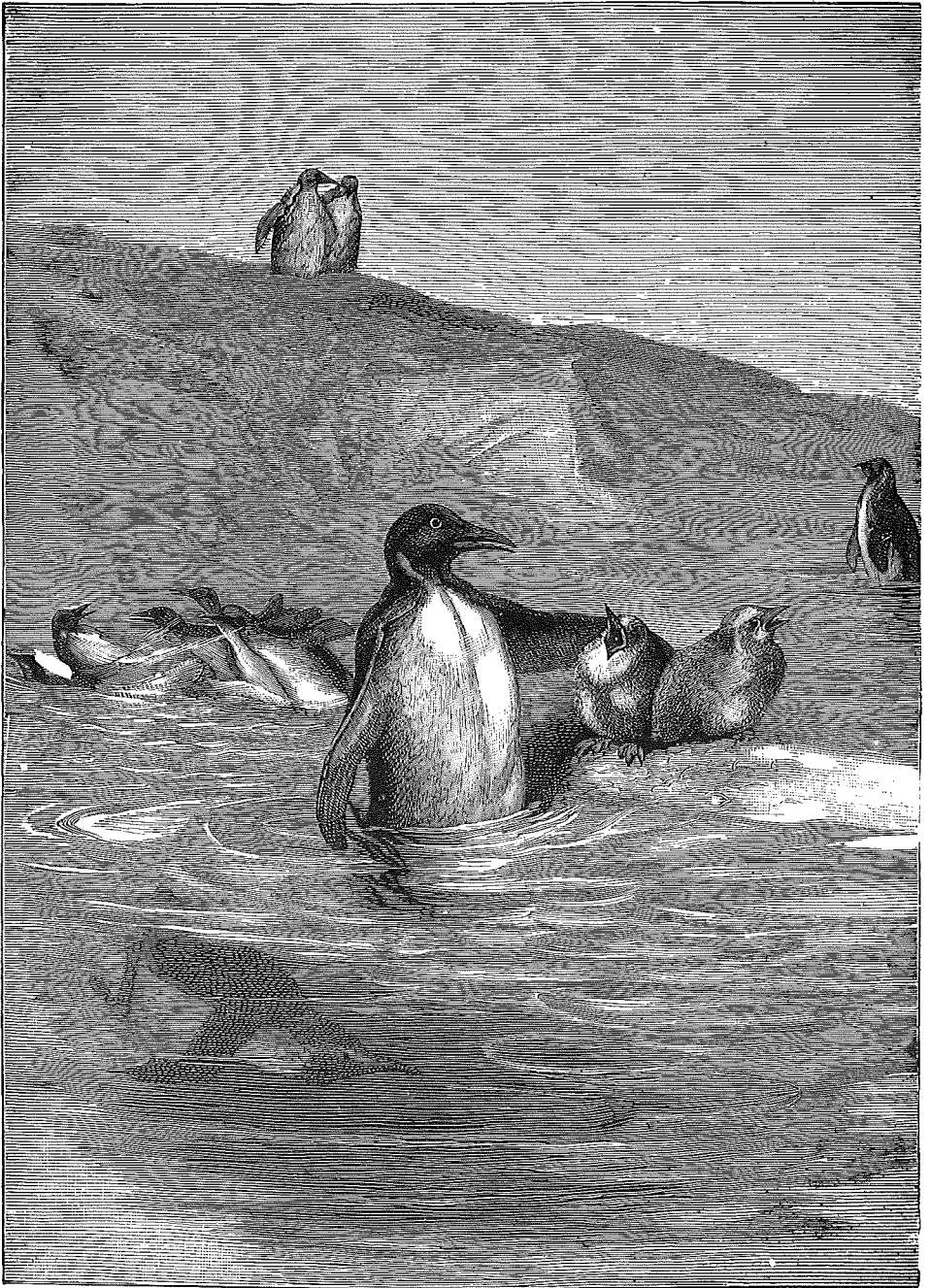
„Nei, det ved jeg virkelig ikke! Du har da heller aldrig fortalt mig det, har du vel?“

„Jo, da jeg skrev til dig for omtrent et halvt aar siden. Dengang levede min gamle hund Nero; da den døde, fik jeg denne her. Den heder Fido, som du vel nok ved betyder: trofast.“

„Ja vel, synes du, den svarer til sit navn?“

„Det gjør den rigtignok, men jeg vil have, at den ogsaa skal være lydlig; og jeg har lært den flere kunster, som den udfører rigtig pent.“

Fido maatte straks frem og gjøre alle sine kunster forat vise, at dens herre sagde sandhed. Den hentede en stok, lod, som den tiggede, og luskede en laage ved hjælp af sine forpoter; men det gjalt om før albaar at vise lydighed, da dens herre lagde et

Pingviner.

Ude for at samle blomster.

stort stykke sukker paa jorden lige for næsen af den og raabte: „Fido, rør det ikke.“ Sukker var nu en lækkerbidsten, som Fido satte stor pris paa, og man kan nok forstaa, hvor svært det maatte være at lystre, naar det hed: „Nok se, men ikke røre!“

Fido saa først paa sukkeret med begjærlige blikke, men det varede ikke ret længe, før den begyndte at skubbe sig længere og længere bort fra det; denne bevægelse skete ved hjælp af forpoterne, og det tog sig saa latterlig ud, at jeg maatte le højt.

„Hvad gjør den dog, Ernst?“

„O, den trækker sig kun klogelig tilbage, for ikke at falde i fristelse“, svarede han.

Fido slog sig først til ro, da den ikke mere kunde se det store, dejlige stykke sukker, men hvad sker, pludselig hører den sin herre raabe: „Naa, tag det saa, Fido!“ og i et nu er Fido paa benene, den springer frem og snapper efter sukkeret, som den med velbehag knuser imellem sine tænder. Her kan vi lære noget af Fido!

Vi er alle enige om, og klager jo ogsaa tit nok over, hvor vanskeligt det er at modstaa en fristelse; men hvorfor gaar vi da ikke af veien for den? Hvis nu fader ikke ønster, at vi skal have omgang med en eller anden af kameraterne, bør vi jo straks søge at undgaa ham. Vi bliver tværtimod ved nu og da at veksle nogle ord med ham og mener, at det umulig kan skade. Og der er nu de dejlige, rødmussede æbler, som er lagte hen til vinterbrug; vilde det ikke være fornuftigst at holde sig helt borte fra dem? Det gjør vi nu ikke, og følgen bliver, at vi bukter under for fristelsen og spiser af dem.

Naar vi ikke vil følge Fidøs eksempel og holde os langt borte fra, hvad der frister, kan vi heller ikke vente, at Gud virkelig skal høre vor stadig gjentagne bøn: „Led os ikke i fristelse, men fri os fra det onde!“

Derfor syndere lokke dig, da samtyk ikke.

For kort tid siden, fortæller en søndagskolelærer, „besøgte jeg et fængsel. Blandt fangerne fik jeg ogsaa se en ung mand, som i sin barndom havde gaaet paa søndagskolen. Fangevogteren tog et stort, tungt nøgleknippe med sig og førte mig gennem den lange, uhyggelige gang med sine skumle celler. Til sidst aabnede han døren til den celle, hvori den unge forbryder var. O, hvor det var mørkt og skummelt derinde! Hvor goldt og klamt og indestængt! Udenfor var alt dejligt: grønne marker, søde, duftende blomster og kvirrende fugle. Men den stakkels unge fange der indenfor fængslets mure skulde aldrig mere komme til at nyde godt af noget af dette. Han var en dødsdømt forbryder. Han havde myrdet et menneske, og derfor skulde han nu selv dø. Og dog var han bare 20 aar. Jeg satte mig ned og talte med ham. „O“, ytrede han blandt andet, medens tunge taarer rullede ned over hans gustne kinder, „o, at det skulde ende saaledes med mig! Jeg var drukken den gang, da jeg begik min forfærdelige ugjerning. At, om jeg havde husket paa min moder og lyttet til min søndagskolelærer, da skulde jeg aldrig være kommen hid. Jeg begyndte med at drikke og spille kort, og jeg ender som en — morder og er nu — dødsdømt!“ Da jeg stod i begreb med at forlade cellen, greb han min haand og udbrød hullende: „Jeg ved, De er lærer! O, hilts alle Deres elever, alle de unge gutter, fra en dødsdømt forbryder og sig dem, at min sidste hilsen var denne: Husk paa eders mødre og hold eder borte fra daarligt selskab. Ved dem fra mig om at lægge sig dette ord paa hjerte, som jeg læste, da jeg var et barn, men ikke vilde lytte til: „Naar syndere lokke dig, da samtyk ikke!“

Tænk paa denne alvorlige advarsel du ogsaa, barn!

Alligatoren.

(Med Billede.)

Alligatoren eller Kaimanen er navnet paa en art krokodiller, som findes i Amerika. Den har meget tilfælles med Asiens og Afrikas krokodiller, hvorfra den adskiller sig i enkelte henseender. Saaledes har den ikke saa lang snude som hine, ligesom den idethese hører til de mindre arter og aldrig opnaar en længde af 20—30 fod, saaledes som undertiden den gamle verdens krokodiller.

Pingvinen.

(Med billede.)

Pingvinerne eller luffegjæsfene er svømmefugle, der blot findes paa den sydlige halvkugle af jorden. De opholder sig for en væsentlig del langt ude i havet, men søger til visse tider ind til sine rugpladse paa øer og skjær, hvor de samles i flokke paa mange tusend, og hvor man kan se dem optiliede i rækker og opfyldende luften med sine skrig.

Pingvinens legemsform kan næsten kaldes kegleformet, da kroppen neppe bliver tykkere paa midten, men snarere tilspidtes jævnt nedefra oppefter. Vingen er overordentlig kort og kun dækket af sparsomme, skjællig-nende fjær; den ligner derfor en luffe og er et fortrinligt svømmerefskab. Derfor kan ogsaa disse fugle bevæge sig med en utrolig hurtighed paa havet. De ligger dybt i vandet, saa fordetmeste kun hoved og hals er synlige. Man kan fra skibene se dem svømme i flokke og komme raske afsted end det hurtigste fartøi. Pingvinernes stive fjær minder i formen om fiskenes skjæl, hvorfor man ogsaa har givet dem navn af fiskefugle.

Deres næring bestaar af fisk og andre smaadyr i havet.

Mest bekendt er den patagoniske Konge-

pingvin, hvis længde udgjør noget over tre fod. Dens hoved og strube er sort, dens ryg afsegraa og den underste del af kroppen hvid.

Rvitteringer.

Til skolelærer-seminariet i Sioux Falls:

Ved past. M. Langeland 2den tønde-indsamling i Hebemarken mgh.: Andrew Bakken \$1.42, Martinus Sæteren 3.01, Gjertrud Langeland 3.05, Theodor Kiftelsen 3 10, Seberine Løken 3.34, Sigrub Hagen 2.04, Emma Stetvold 1.15, Karl Lein 1.21, Clara Erlansbjen 0.79, Mathilda Buserud 1.08, Klara Stetvold 2.16, Martin Spibalen 1.30; tilf. \$23.65. 2den tønde-indsamling i Hamar mgh.: Johan Johnsen \$1.69, Hans Brusveen 1.15, Regina Brusveen 3.31, Ingeborg Solberg 2.13, Mari Ramre 2.27, Marie Hof 1.30, Edvard Ellefsrud 1.15, Elling Platen 1.01, Theodor Knudsen 2.61, Erik Pedersen 3.07, Seberin Hornrud 3 45, Efti Andersen 1.72, Augusta Hansen 1.73, Ole Hill 0.23; tilf. \$26 32. Ialt \$50.47.

Ved past. Chr. Pedersen tønde-indsamling ved konfirmanter i Long Lake mgh.: Ingeborg Johnsen Sandnes \$3.60, Julia Fr. Johnsen 2.00, Iver D Bakken 1.06, Gilbert A. Gultbransjen 1.63, Paul og Anna Eriksen 0.77, Amund Johnsen 0.15; tilf. \$9.21.

Ved past. G. Magelnsen tønde-indsamling i Lake Denton mgh., Minn.: Sigrub Knudsen \$0.11, Engb. Evensen 0.12, Anna Momme 0.17, Anna Olsen 0.28, Ole Olsen 0.10, Current Lake mgh., Minn., (2den indsamling): Mathilde Michaelsen \$0.23, Olaf Olsen 0.45, Augusta og Karen Ellingsen hver 0.20, Marie Ellingsen 0.25, Paula Staug 0.28, William Norwood 0.36. Opba's mgh., Minn., (2den indsamling): Anna Blegen \$0.45, Peder Pedersen, Richard Kjelson, Gustav Ostad hver 0.10, Joseph og Edw. Blegen hver 0.30, Karen Nybran 0.25, Methe Benson 0 15, Guri Johnson 0.08, Minnie Rønning 0.36, Lauritz Blegen 0.25. Halland mgh., Minn.: Frithjof og Alma Størberg \$0.27, Anna Thompson 0.16, Theo. Thompson 0.18, Anna Nyhre 0.73. Ebjerton mgh., Minn.: Oscar Greene \$0.12, Ernst Greene 0.10. Elkton mgh., S. D., (2den indsamling): Henry Thomsen, Eli Andersen, Hans Johnson og Martin Andersen hver \$0.25, Simon Svanne 0.20, Clara og Sina Holium hver 0.25. Tilf. \$3.45.

Ved G. L. Solstad. Tønde-indsamling fra en del søndagskolebørn i Bygland mgh., Minn.: Ved Torbjørn Olsen \$0.95, Andrew Olsen 0.43, Halvor Olsen 0.50, Amund og Jørand Thorelen 0.68, Josef G. Solstad 0.76, Peder G. Solstad 0.50, Maria G. Solstad 0.63, Alfred G. Solstad 0.18, Edman G. Solstad 0.15; tilf. \$4.78.

Ved past. R. D. Brandt, indsamlet af følgende: Theodor Knudsen, Leganger mgh., \$0.40, Josef Andersen, Volga, S. D., 0.30, Clara Thompson, Deer Creek mgh., 4 63, Hans Kjensteb, Høiland mgh., 1.65, Martin Kenning, St. Johannes mgh., 0.20; tilf. \$7.18.

Ved past. D. L. Lee: George Hamme \$0.20, Oscar Grønbeck 0.20, Stella Goldberg 0.93; tilf. \$1.33.

Sum: \$81.42.

G. D. Rustad.

Hvorledes Henrik fik sin medalje.

Henrik var 15 aar gammel og boede i en større by i Amerika, hvor han gik paa skole. Han var temmelig mager, havde graa øine, pene manerer og var en gut, som det ikke var noget fryderi hos. Det var dem af hans kamerater, som kaldte ham for en rædhare, fordi han aldrig vilde slaas; men naar en raa gut satte sin knyttede næve foran Henriks ansigt og sagde: „Du tør ikke slaas, du,“ pleiede han at svare: „Jeg tør lade være at slaas;“ og det er sandt, dette skal ofte mere til.

Men der kom en dag, efter hvilken ingen mere skulde tvivle om Henriks mod.

I den klasse, hvor Henrik var, opdagede man pludselig en sterk røg, og læreren forstod straks, at der maatte være ild i skolebygningen. I denne var der 500 børn. Hvorledes skulde det gaa, hvis alle børnene samtidig vilde styrte ned ad trapperne? Hvilken forfærdelig uhygge vilde ikke da kunne ske! I Henriks klasse reiste allerede halvparten af eleverne sig for at styrte ud af døren; da springer læreren uden at sige et ord hen til denne, jager alle børnene tilbage til sine pladse og befaler dem rolig at blive siddende. Han skynder sig derpaa ind i de andre klasser for at advare dem og bede dem endelig ikke at styrte ned samtidigt i vild uorden.

Ikke før var læreren gaaet, før hver eneste elev i klassen for op for saa hurtigt som mulig at styrte ud; da stiller en gut sig bestemt ved døren og raaber: „Tilbage, her kommer ikke en eneste ud. Prøv paa at være uhygige, og I skal faa se, hvorledes I vil styrte over hverandre i trapperne og blive sønderknuste.“

Denne gut var Henrik Thommesen.

Tror du, nogen gut vovede at røre sig? Nei, ikke en eneste. Den blege gut stod der ved døren, med lynende øine og løftet håand.

Enhver følte, at denne gut, som ikke turde slaas, han turde staa paa sin post og not forsvare den.

Saaledes blev han staaende, indtil læreren vendte tilbage; derpaa styrkede han ud paa gangen og hen i en af de lavere klasser, hvor han vidste, at der var en spæd liden gut, svag og lam, som man kanske kunde glemme i faren. Han trængte sig ind blandt de smaa, tog ham paa armene og slap ham ikke, før han havde sat ham ned ved moderens dør, en to—tre husrækker fra skolen.

Derpaa vendte han tilbage til skolebygningen, hvor alle børnene i god orden var komne ud, og iproiterne nu var i fuld gang for at faa slukket ilden.

Du kan forstaa, at Henrik fra den stund ikke mere blev kaldt en rædhare. Beretningen om hans mod og raske optræden kom i aviserne, og en del mænd lod gjøre en guldmedalje med følgende indskrift:

Til Henrik Thommesen.

Fra borgerne i byen

Som belønning for hans modige optræden
Den 21de december 1880.

Medaljen blev hængt om Henriks hals i nærværelse af hans skolekamerater. En af mændene holdt en liden tale, hvori han sagde eleverne, at den var en kjæk gut, som vovede at gjøre det, som var ret, men den var en usling, som vovede at gjøre, hvad der var uret.

Billedgaade.

